

Een ongelofelijke odyssee van tabelleermachine tot smartphone

IN NAMEN IS INFORMATICA RIJP VOOR HET MUSEUM

Informatica is nog geen halve eeuw oud. Maar de technologie evolueert zo snel dat sommige machines nu al tot het erfgoed behoren. Op initiatief van een groep liefhebbers opende in Namen een uniek museum de deuren. Het schetst deze geschiedenis en denkt na over de nieuwe wereld die ontstaat.

In een oude sporthal staat een twintigtal containers als legoblokken gestapeld. Ze zijn ingericht als tentoonstellingsruimte en reserve. Je begrijpt meteen dat het Computer Museum NAM-IP geen museum is zoals alle andere. Directeur Réginald-Ferdinand Poswick is onze gids: "De geschiedenis van zeecontainers vertoont veel gelijkenissen met die van computers. Dit transportsysteem kan vergeleken worden met de behandeling in batches (batch processing) in

de informatica waarbij gegevens gebundeld en zo verwerkt worden. De opstelling is mee ingegeven door onze keuze voor recyclage en hergebruik voor het hele museum. Dat dwong ons om creatieve oplossingen te vinden."

Hoe is dit museumproject ontstaan?

"Verschillende liefhebbers hadden eigen collecties van verouderd informaticamateriaal om zo een spoor te bewaren van die ongelofelijke evolutie.

Hier zie je bijvoorbeeld een ponskaartenmachine van de Spaarkas, die vijftig jaar lang gebruikt is om de Belgische pensioenen te beheren! Deze machines zijn getuigen van onze industriële, maar ook sociale en menselijke geschiedenis. Deze privécollecties zaten echter verspreid en waren kwetsbaar, want ze werden vaak bewaard in slechte omstandigheden. We zijn dan samen naar de Koning Boudewijnstichting gestapt om uit te leggen dat dit ook erfgoed is en het dus verdient om bewaard te blijven. Vooral omdat België op bepaalde vlakken een pionier is geweest in dit domein. De Stichting heeft dat meteen begrepen."

Waarom in Namen?

"Dat was toeval. We hadden minstens 1.000 vierkante meter nodig om alles te kunnen tentoonstellen. We verwacht-

“Deze machines zijn getuigen van onze industriële, maar ook sociale en menselijke geschiedenis.”

Réginald-Ferdinand Poswick

ten overigens een nieuwe collectie, het dreigt ook hier snel te krap te worden. Het is lastig om in Brussel zo'n grote ruimte te vinden tegen een betaalbare prijs. We ontdekten dat er in Namen een sporthal leegstond en met de steun van de Stichting en private sponsors hebben we die kans meteen gegrepen.”

Welke zijn de opvallendste stukken?

“Het is moeilijk kiezen... Maar kijk eens naar deze machine, zo zijn er maar vier op de hele wereld. Het is de tabelleermachine van Herman Hollerith, die gebruikt werd voor de volkstelling van 1890 in de Verenigde Staten en die aan de basis ligt van de oprichting van IBM. Dit is het volledige atelier van het team dat de Bijbel gedigitaliseerd heeft in de abdij van Maredsous. Ziet u die honderdduizend geperforeerde kaarten opeengestapeld in die dozen? Vandaag kan al die informatie op één USB-sleutel.”

Jongeren zullen hun ogen niet geloven...
 “Absoluut. Het museum is er ook voor hen. Er zijn geleide bezoeken en animaties aangepast aan scholieren van verschillende leeftijden. De jonge generaties kregen de informatica met de paplepel mee, maar ze moeten beseffen dat dit niet zomaar uit de lucht is komen vallen. Een andere, bredere boodschap die we willen meegeven is dat we echt

op een keerpunt zitten in de beschaving. We sluiten het tijdperk van de alfabetische letter af, dat meer dan 3.500 jaar geleden begonnen is en we treden dat van het digitale schrift en de multimedia binnen. Dat is een immense uitdaging: welke nieuwe mensheid gaat er geboren worden uit deze omwenteling?”

MEER INFO:

- Het NAM-IP is te vinden in de Henri Blésstraat 192 A, in Namen
- Open van dinsdag tot vrijdag van 10u tot 16u (en de eerste zaterdag van de maand, van april tot oktober)
- Prijs: € 6-8 per persoon

De tabelleermachine van Herman Hollerith